

MGODNJA DANEGA.

Katolški cerkveni list.

№ 42.

V četrtek 16. kozoperska.

1851.

Mladenec Aldrik.

Šolarjem v prevdarek.

Aldrik, sin imenitnih staršev, je živel ob času cesarja Karla, kterimu so rekli veliki. Dvanajstletni mladenec je bil sprejet na cesarjev dvor. Ravni pogled in blagoselno obnašanje tega mladenca je bilo všeč cesarju in njegovemu sinu Ludoviku. Bil je cesarju, kolikor starši, tolikanj ljubši, in vse je kazalo, da bo od cesarske milosti kedaj dosegel veliko čast in službo z obilnim premoženjem. Več se, ko drugi zali darovi tega mladenca je bila vredna njegova posebna pobožnost in bogoljubnost. Ko je svoje dnevne opravila dokončal, je velikrat po pol noči v Ahenski cerkvi doprinesel in molil. Kjer je pa obilno molitve, je tudi obilno modrosti in razsvitljenja, zakaj Bog je radodarin Oče tistim, ki ga prosijo. Ravno v nar lepšem cvetu svoje starosti je nekda v svojih ponočnih molitvah in premišljevanjih začutil močno željo, cesarski dvor zapustiti, in se iti duhovstva učiti. Se pa vendar se bolj prepričati, če je ta misel res žark božje gnae in ne morebiti le kaka pobožna kmal skipeča želja, je še svojo molitev skoz več mescov z vedno novo gorečnostjo pridoljševal ter Boga prosil, da naj mu naznani svojo voljo. Molitev je bila uslišana in če je bolj molil, več hrepenenje ga je gnalo, cesarski dvor zapustiti in v duhovski stan stopiti. Prosi tedaj cesarja, da naj ga spusti. Cesar pa nekaj, ker ga je nerad spustil, nekaj pa ker ga je hotel poskusiti, mu obljubi deset grajšin, ako v njegovi službi ostane. Vendar Aldrik mu naravnost in brez ovinka odgovori: „Ako bi mi vaše veličanstvo dalo tudi pol kraljestva, bi vendar ne hotel zavreči milosti, ki me kliče v duhovski stan.“ Cesar se čudi toliki priserčni in čvrsti veri in ga pusti iz službe.

Aldrik gre v mesto Metz in je bil sprejet od škofa. Edina skrb mu je zdaj bila, se naučiti vednost, ki so k duhovskemu stanu potrebne, zlasti pa je bral sveto pismo in cerkvene očete. Spomina vredno je posebno to, da je s svojimi učeniki opravil vedno in vedno sklepal molitev in premišljevanje, in napeljevan po pobožnih učenikih je v učenostih toliko napredoval, da se je sloves njegove vednosti in znanja hitro delce okrog razširil. „Moli in delaj!“ — to je zares zlato pra-

vilo. Že v drugim letu je bil mladenec v diakona posvečen, v tretjem pa je prejel masnikovo posvečenje. V kratkim mu je škof zročil skerb čez šole in učilišča, in mladi duhoven je vedno raste v popolnamosti in bogoljubnosti. Poslednjič je dosegel čast višjega pastirja in je bil škof v Mons-u na Francoskim.

Lepota človeškega duha je vednost in učenost, ki človeškega duha oblaži in oblika, ter ga uči, kako naj svoje moči obrača v lastni prid in v prid svojega bližnjega: vednost vsih ved pa je nauk zveličanja, ker vse drugo mine, kakor senca, le kar si človek za dušo pridobi, to se bo lesketalo v neskončni svetlebi na vekomaj. „To je večno življenje, da tebe ediniga pravi-ga Boga, in Jezusa Kristusa, kteriga si postal, spoznaš.“ Jan. 17. 3. „Ako kdo zmed vas pogreša modrosti, naj prosi Boga za njo, in mu bo dana.“ Jak. 1. 5.

Znaki ali znamenja svetnikov na podobah.

(Konec.)

S. Jošt (Jodok), pušavnik. Ribo ima v rokah, skozi ktero je včasih studenec napeljan. Bil je kraljevega angleškega rodu, in živel je na tihim kakor pušavnik na Francoskim, ko ni imel veliko človeške družbe, so ribe in ptice z njim prijazne bile, in so se mu veselo prijeti dale; tudi je med drugimi čudeži na njegovo prošnjo studenec v gojzdu izvrel.

S. Lacar, kteriga je Kristus od mrtvih obudil; viditi je, kako iz groba vankeje gre oživiljen.

S. Tomaž, apostelj. Sulico ima v roki; s sulico preboden je, kakor se pripoveduje, konec svojih apostolskih potov v Indii sveto življenje za Kristusa sklenil.

S. Štefan, levit, prvi marternik. Kamenje derži v rokah; zakaj ko je stanovitno od Jezusa Kristusa pričevanje dajal, so ga ljudje razžerjeni zunej Jeruzalemskiga mesta s kamnjem posuli.

S. Janez apostelj in evangelist. Ketič s kačo derži v rokah; to kaže na strup, kteriga je mogel tudi piti, ko je po povelji cesarja Domitijana pred Rimskim mestom v kateri vedliga oja vezan bil, kar mu pa ni

nič škodovalo. Orel je zraven njega, in bukve tudi; pisal je namreč evangeli, in se je povzdignil visoko, in pisal od nebeških reči, od božje nature Kristusove, kar drugih evangelistov nobedin ni tako svetlo spregledal; enak je tedaj po besedi s. Hieronima orlu, kateri med vsemi pticami nar višje leti, in z nepokvarjenim očesom v sonce gledati zamore. Še je to pomniti, da pri obrazarjih in podobarjih ima obličje s. Janeza enako kakor s. Pavla nekako stanovitno podobo. S. Janez namreč, ker je bil vedno deviški, ima tudi nekako deviško obličje; s. Peter je bolj stariga pa prijazniga obličja s sivimi bolj redkimi lasmi in kratko brado; in s. Pavel je resniga obličja z bolj gostimi zagorelimi lasmi in daljši brado. Ta podoba treh večjih apostelnov je po starim izročilu ohranjena.

S. nedolžni otroci, nedolžni marteriki. Dete s palmovo vejo v pratiki kaže na njih nedolžnost in na neusmiljeno smert, v katero jih je kralj Herodež izdal, ker je mislil dete Jezusa med njimi najti. Pač je le napaka, ko nekateri palmovo vejo za šibo imajo, in se tedaj tepežkajo. Res, da kdor otroka ljubi, ga s šibo strahuje; in tudi šiba novo mašo poje; pa vsaki reči gre svoje mesto.

S. David, kralj. Arfa ali plunjska ga zaznamo-va; ker je psalme z arfinim glasom Bogu v čast prepeval. Naj se tukej še pomén kraljevih ali cesarskih znamenj pristavi, ko v začetku ni bil povedan. Krona je znamenje oblasti deželske; in sicer ima cesarska rudeč klobuk spodej, kraljeva pa je verhi bolj ali manj odperla. Zvezlo ali cesarska in kraljeva palica je znamenje, da so cesarji in kralji vodji, ali kakor je že star pevec rekel, pastirji ljudstev. Meč je znamenje pravice, po kateri morajo soditi, in brambe, po kateri morajo ljudstva varovati. Rudeči plajš je znamenje njih časti in prednosti memo drugih. Pri vojvodih je rudeči klobuk s kozuhovino znamenje, da imajo oblast od kralja ali cesarja izročeno, in bandero kaže, da so vodji v vojski zoper sovražnike.

C. Še nekatere druge znamenja v pratiki.

Znamenja praznikov Gospodovih ne potrebujejo veliko razlaganja, ker je večidel sveta zgodba razločno pred oči postavljena.

Tako je god obrezovanja Jezusoviga ali Novo leto lahko spoznati, ker se dete božje obrezuje. Tako tudi god razglašanja Gospodoviga ali s. treh kraljev, kjer naj se to še pristavi, da tretji med kralji se kakor zamurec vpodobuje, ker je iz Etiopije ali Zamurske dežele pričel, kar pa zna biti tudi del južne Azije.

Presv. ime Jezusovo je prikrajšano pisanje s. imena pol greško pol latinsko; IHS je namreč toliko kakor IES; in verhi je še križ, spodej pa žebli od križanja, ali pa serce, znamenje ljubezni Jezusove. Pri s. imenu Marije je vsih pet čerk MARIA v eno vkupej zvlečenih.

God darovanja Gospodoviga kaže božje dete v naročji božje Matere; sveča pové, da je Jezus luč sveta, kakor je takrat pobožni Simeon spoznal.

Cvetno ali palmovo nedeljo kaže Gospod na oslici kakor kralj sedeč, s palmovo vejo kakor zmaga-veec.

Veliki petik ali spomin smerti Gospodove na križi se pozna po križi s sulico in pušico z gobo; enako tudi najdenje s. križa, ki se je zgodilo po s. Heleni cesarici in povišanje s. križa, ki se je spolnilo po cesarji Herakliu, kateri je s. križ spet iz rok Perzijanov nazaj dobil in na kalvarski gori postavil.

Velikonoč ali god vstajenja Gospodoviga

kaže Gospod z banderam v roki in znamenji ran, ali pa sam križ z banderam; bandero je namreč znamenje vsele zmage. God vnebohoda Gospodoviga kaže Gospod z gore v oblake se vzdigvajoč; Binkoštno nedeljo pa s. Duh v podobi golobca pridejoč, desiravno bi prav za prav tudi pratika goreče jezike pokazati mogla. God prev. Trojice in s. rešnjiga Telesa se sam očitno kaže. God serca Jezusoviga, to je prav za prav ljubezni Jezusove, katero je do nas v serci imel, kaže serceranjeno s sulico, s plamenam verhi, ki pomniti da, kako goreče nas je Gospod ljubil. Začetik Adventa pokaže Kristus v oblakih z znamenjem križa pridejoč, kakor prvo adventno nedeljo s. evangeli pové. God rojstva Gospodoviga se tudi sam očem oznaní.

Znamenje kvaternih postov je riba, ker se ta stvar med postne jedi šteje. Riba je bilo tudi staro znamenje Kristusa, ker greško ime ribe (ichthys) ima začetne čerke v sebi od besedi: Jesus Christos Theu Yios Soter, to je: Jezus Kristus božji Sin Zveličar. Znamenje sredposta je roža, ktera zna opomniti, da s polovico posta se ima pokazati cvet, s koncem pa bo mogel priti sad posta in pokore. Znamenje cerkveniga posvečenja je križ v sredi venea, kakor se tudi v posvečenih cerkvah na stenah vidi; ondí namreč so škof s sveto križmo mazilili. Znamenje pusta mora kristijanu nespamet sveta pokazati, in mu jo ostudno storiti.

Znamenje dni in njih dolgoti je pešena ura s številko; dokler ni bilo še ur s kolesi, so veljale sončne, kjer senca od stebra ali drugačniga kazavca čas pové, ali pa pešene in vodne, kjer je pesek ali voda po majhni luknjici iz zgornje posode v spodnjo mezela, in se je čas po tem meril, kako visoko se je že v posodi nateklo. Ura leta naj človeka smertne ure opomni. Sončno in lunino mraknjenje zna v spomin biti, da v življenji tudi človeka večkrat temota ali nadloga pokrije; kjer mu pa ni obupati, ker po temi in nadlogi pride spet svetloba in veselje. Spremini lune pa naj kristjana učé, da naj ne bo nestanovitni in spremenljiv med dobrim in hudim, kakor luna med svetlobo in temo. Dvanajst nebeških znamenj: oven, junec, dvojčki, rak, lev, devica, vaga, škorpion, strelec, divji kozel, vodnar, ribe, to so podobe, ktere si zvezdoznanci na nebu mislijo, in po katerih se vidi sonce skozi leto okoli nebesa teči; te naj opominjajo človeka proti nebu gledati, in nebeško iskati. H.

Dopisi.

Iz Metlike. Per nas je čas tergatve nastopil, pa pravijo, da ne bo nič sadov treba popravljati in nabijati, ker bodo prazni ostali. Nogradi so s travo pre-rašeni, terta pa gola, ker ji je 28. mal. serp. toča vse grozdje odbila. Le na enih krajih je nekoliko ostalo, pa se še tisto noče ozoriti in je kislo. Sterneno žito je bilo ubogo, sadje je bilo tudi močno potolčeno, tur-sice bo malo, ajde še nekaj perčakujemo, pa tukaj jo le po malim sejejo. Slaba letina je naše reveže zadela! Per nas je bila še drujekrati terda, ko se je dobro perdelalo, kakošna bo pa zdaj, ko se lansko pomanjkanje ni vrat zaperlo, že letasnje za kljuko derži! Od slabiga vremena bi ti hotel povedati, pa sej imamo blezo vsi eno pratiko, v kateri sta vedni dež in rokavica obrisana, pri nas se napoverh še blata do kolena najde. — Uboži kmet je zares usmiljenja vreden, ker je skorej sploh po vsi deželi tako slaba letina pertegnula.

Iz Istrije. (Priateljski dopis.) Iz tvojiga pisa-nja sim prav spoznal, da spoznanje in prijateljstvo mla-

dosti ima svojo posebno moč. — Pazin je že mnogo potaljančen, in taliansina po gradeh (mestih) tako naglo napreduje, da je strah, tako se najdejo v Pazni hiše, ker ded samo ilirsko govori, sin njegov oboje na pol, a vnuk ne zna besede ilirske, in veruj mi, da se s taliansino tudi nevera in slabo ponašanje širi. (Exempla odiosa tukaj opustimo). Kjer so Slavjani, je še vere in pobožnosti, ali kjer so taliani prevladali, je enega in drugega malo; hodijo v Italijo, in kar je dobrega, tamo pustijo, a zlega pa domu perneso. — Po našim dekanatu katoliškem se še slovinski maša bere, ali drugač je duh jako talianski. — Tukaj bo letos slaba letina, sadja ni pravič, grozdja malo, in še to ne more zavoljo dežja zoreti; po Istrii v nar več mesteh je toča pobila, vino je podraželo, pa vendar Krajnci zmerom v Istrijo hodijo po vino; kromper sem ter tje počenja gniti. V naši škofiji bo s časom pomanjkanje duhovnov, domači nočejo študirati zavoljo male plače duhovnov; vse gre na morje; vsak si misli na morju imam 15 do 24 goldinarjev na mesec in hrano, tesarji imajo po 5 do 7 dvajsetic na dan. Letas imamo samo štiri nove mašnike, zdaj dve leti jih pride malo več, potlej pa spet manj; in v Pazni, kjer je bilo poprej 6 latinskih šol, bo zdaj samo 4, kateri pa v Terstu študirajo, gredo redki za duhovne, in Krajnska dežela, kakor je P. B.-u pravil, jih ne bo več toliko dajala.

Razgled po keršanskim svetu.

Nov spričevavec ali marternik v Kohinkini. Letas 1. vel. travna je bil misjonar Avgustin Šöfler zavoljo svete vere v mestu Son-tai v Kohinkitajskim po nejevernikih obsojen in ob glavo djan. Ta misjonar je bil doma iz Mittelbrona v Elzasu in je skozi 4 leta v neizrečenim trudu in stiskah v Tonkinskim sv. vero oznanoval, je bil tudi v strežbi kužnih kužno bolezin dobil. Pred svojo smertjo je bil v severno zahodne kraje kraljestva z 8 družimi duhovni poslan, 15000 ondi raztresenim nevernikom božjo besedo oznanovat. Bil je pa precej, ondi pridši, popaden in v poglavitno mesto dežele peljan, kjer so ga k smerti obsodili. Obglavljenje je bilo zunaj mesta dopernečeno. Dva polka vojsakov sta spremila marternika na morišče, pred njim je šel vojsak s stavnico, na kateri je bilo obsojenje in vzrok smerti zapisano. Ob strani mu je šlo 8 vojsakov z golimi mečmi, za njim dva slona. Veliko prebivalcev mesta iz vsih stanov je bilo silno žalostnih, svetimu spričevavcu pa se je svetilo obličje od velikiga veselja, z lahkoto je svoje železje nesel, neprenehoma mil in rahlo in urno svojemu zmagovavstvu naproti šel. Ljudi je bilo silo veliko, večidel nevernikov je stermelo in se čudilo, nekteri so pa tudi svetiga moža kleli in zaničevali. Ko so na morišče peršli, je marternik pokleknil, še goreče molil, svoje zgornje oblačilo odložil, vrat odgernil. Znamje je bilo dano, pa trinogu se je roka tresla; trikrat je mogel mahniti in še potlej glavo z mečem od trupla razločiti.

Na Kohinkitajskim je šega, da se ljudstvo, berž ko je kdo ob glavo djan, na vse strani razkropi. Takrat pa niso hotli narazen iti. De si ravno je več del pričujočih bilo nevernikov, ker v Son-tai-u ni veliko kristjanov, so se vendar vsi gnetli, da bi kake kaplje prelite kervi dobili, ali pa kaj od obleke umorjeniga Kristusoviga služabnika v svojo last perpravili. Neki neverski manjši uradnik (deželski služabnik) je bil spričevavcu belo židano obleko in pa kos beliga platna pred noge vergel, da bi se pri obglavljenju z njegovo kervjo oškropilo. Marternik je mislil, da mu je te reči kak

kristjan vergel, jih je pobral, zvil in na svoje persi djal. Ko je velévník to zvedil, je ukazal uniga uradnika tepsti, ta je pa vendar ves vesel drage svetinje vzél in z njimi domu šel. Kristjanam je bilo pušeno, telo spričevavca seboj vzeti, njegovo glavo pa so neverniki v vodo vergli, in je kristjanje še niso dobili.

Pobožne bratovšine. V bratovšino se Cirila in Metodija se je že precej duhovnov zapisalo, mnogo se jih pričakuje. Silno potrebno je, da bi se od perrviga do poslednjiga vsi vsi sklenili, za té tako številne zmotence moliti in njih spreobrnjenja prositi; ako mi, njih bratje po rodu, za nje ne bomo prosili, kdo bo potlej prosil? —

Družba sv. Mohorja, ki bo dobre, keršanske buke med Slovenci razširjala, dobro napredova, udov nabira, — zasluži od vsih gorečih Slovincov podpirana biti. —

Častiti O. Ignaci Špencer — da bi ne pozabili! — je prosil, da bi kristjanje molili za Edinost v sv. veri, očenaš, češenomarijo vsaki dan. (Danica je to bolj obširno že oznanila.) — „De caetero fratres orate, — ut sermo Dei currat, clarificetur.“ 2. Thess. 3. 1.

Kdor se želi v Marijno bratovšino za srečo Afrikaniskiga misjona zapisati, zamore vredništvu „Danice“ svojo željo in ime razodeti. Po podobice te bratovšine za Slovence, kakor g. namestnik v Afriki Dr. Knobleher želi, je že na Dunaj pisano.

Ker nekteri dvomijo, pri čem de je zastran bratovšin „Jezusoviga in Marijniga Serca,“ jim zamoremo povedati, da imajo častitljivi OO. Franciskani od našiga mil. kneza in škofa poveljenje, vanje zapisovati.

Angleško. Namen irske „katoliške brambe“ je: „Katoliški cerkvi popolno svobodo zagotoviti, svobodo v oznanovanji njeniga nauka, v ohranjenji njenih seg (disciplin) in v vživanji njenih pravic; dalje, vsih postavnih pomočkov se poslužiti, da se imenska postava, in vse postave, ktere verno svobodo katoličanov overajo, overžejo;“ i. t. d. Odborni razpis katoliške irske brambe med drugim pravi: „Katoliški bratje! v poslednji govornijski seji (v Londonu) je postava sprejeta, ktera vsako sodnijo (jurisdikcio) in veljavo škofov tretjine ljudstva teh kraljestev, ako bi tudi zgolj duhovne verste bila, za nepostavno in neveljavno razglasi. S tem so skušali, postavno pravico katoliške vere v združenim kraljestvu podreti, in nam za našo vero brambo postavne poropati. To govornijsko listino (akte) tako cénitij, kakor de bi bila samo zoper imensko sprejemo škofov, je slepija, listina je namerjena zoper življeje (Lebensnerv) naše vere, in ne razglasuje kar samo spolnovanja sleherne cerkvene dolžnosti po naši cerkveni oblastni za nepostavno in neveljavno, temuč stavi na tako spolnovanje tudi še guljenja (kazni) z dnaram in z ječo. Tega nas ovestujejo naj imenitniši protestanski in katoliški pravniki obéh deržav. V teh zadevah se nam je potrebno zdelo, vesoljno zbiralje katoličanov zedinjeniga kraljestva napraviti, čez poslednje pomočke razsoditi, s kterimi bi bilo moč, svobodo, kolikor je še nam pušene, obvarovati, ta krivični in trinoški sklep odstraniti in vse postave in šege odpraviti, ktere udam katoliške cerkve popolno ravnopravnost odrekujejo;“ i. t. d.

— Dvorana obertnijske razstave je ob nedeljah zaperta; ravno tako so vse štacune brez razločka skozi in skozi zaperte.

Rim. 21. kim. so v Rimu Petra Klavera iz Jezusoviga reda ali Jezuita za svetnika razglasili. Vsa cerkev sv. Petra je bila veličansko ozaljšana in na vse zgoodej je sila ljudstva vanjo sulo. Podobe svetnika in njegovi čudeži, v podobah zobrazeni, so od neštevilnih luč razsvetljeni migljali in se v neizrečenim sijaju le-

sketali. Ob enajstih je bilo razklicano, da je Peter Klaver po njegovim življenji in čudežih za svetnika spoznan, in per ti priči so bile razgernjene podobe svetnika, ki so bile poprej z zagrinjali zagernjene, lombarde so začele pokati, muzika se je v živo in veselo oglašila, pri vseh cerkvah so zvonovi zapeli, in prva peta maša od noviga svetnika se je pričela. Ljudi je bilo skorej brez števila veliko; po slovesni sv. maši je bila zahvaljena pesem. O pol petih popoldne so šli sv. Oče, od vsih rimskih kardinalov spremljeni, v cerkev sv. Petra. Po tem ko so znotraj cerkve pred križem molili, so se podali k altarju, na katerim so bile svetinje sv. Petra Klavera razstavljene, in so molili. Ko se je že mračilo, je bila cerkev še vsa prenapolnjena pobožnih ljudi, ki so molili.

Rastatt. 30. kim. Od zadnje nedelje sem imajo 00. Jezuiti duhovne vaje, in njih pridige dopadejo.

Einsiedel. Ob dnevu povzdignjenja sv. križa so sila velike trume pobožnega kršćanskiga ljudstva iz vsih križev v ta terg na božjo pot vrle. Bil je praznik velikiga angelskiga posvećenja te cerkve. Tukaj je namreč stara imenitna božja pot k Materi božji. Cerkve je bila v letu 948 dodelana, in Kostniški škof Konrad naprosen, jo 14. kim. posvetiti, kterimu je pa razodeto bilo, da je cerkev od Boga samiga že posvečena, torej je odjenjal jo posvečevati. Hurter in drugi pisavci zaterdijo, da je to resnična dogodba, ki se ne sme k tako imenovanim pripovestim prištevati. Torej je papež Leon VIII., ko je to od Konrada samiga slišal, po posvetovanji z mnogimi škofi, dodelil popolnoma odpustike romarjem k ti cerkvi, kar je tudi Pii II. čez polstoletja pozneje poterdil. Imenovani škof Konrad je namreč v večer pred posvečevanjem prečudne glasove slišal, drugi dan se je po dolgim mudenji k sv. opraviu podal v cerkev. Ko je pa zaslišal glas: „Brat stoj! Bog sam je posvetil cerkev!“ se je spomnil, koga de je skrivno petje pomenilo in si ni upal cerkve posvečevati. Škof sam v svojih bukvah od skrivnih reči (de rebus secretis) dogodbo tega nebeskiga posvećenja pripoveduje. Torej je še dandanašnji v dan vzvišenja sv. križa praznik angelskiga posvećenja v Einsiedelnu. — Letas jih je na tem kraji od petka do nedelje okoli deset tavezt presveto rešnje Telo prejelo; to je znamenje, da pri veliki merzloti in mlačnosti je vender še veliko pravih in poštenih vernih. — V bližnjim kantonu Cugu je pa ravno zdaj nov samostan v življenje stopil, kteri je z dobrotljivimi darovi za uboge učilne sestre napravljen, ktere bodo svoje življenje učenju in večni molitvi nar Svetejšiga posvetile. O lep poklic za pobožni spol!

Prusko. Kraljeva prusovska vlada na Vestfalskim je lov ob nedeljah in praznikih pod kaznijo od 1 do 10 tolarjev prepovedala.

Bratislav. V tem mestu je 23. kimovca pet in trideset protestantov h katoliški cerkvi prestopilo.

Berno. Posamezne katoliške družbe na Moravskim so imele v Bernu svoj vesoljni zbor, kteri je bil v minoritskim samostanu in se je 22. uniga mesca pričel. Tudi Pražani so bili svoje poslance k temu zboru odpravili. V dvorani je bilo okoli 700 oseb in vse je bilo polno poslušavcov. Govorilo se je o pridu katoliških zborov, zreji mladosti, nedeljski šoli i. t. d., zlasti tudi kako bi se dobre bukve in spisi med ljudstvo razširjali in kako de je to potrebno.

Presburg. Iz tega mesta se bere v dopisu v „Laib. Ztg.“ med drugim, naslednje: „Posebne zasluzenje ima policijki poglavar v oziru skerbi za čedno zadrževanje. Tudi v verski zadevi se policija de ljud-

stva dobrodelno obnaša, in sosebno se oistro na to gleda, da rokodelski hlapci in posli k božji službi hodijo.“ K temu je silno potrebno pridjati tudi bistro oko na gostivnice (oštarije), in na to kar se v njih godi, na nečedno potépanje, in še marsikaj, in potlej tako skerb tudi na druge mesta in vasi obrniti.

Terst. V novim Terzaškim gimnazu je bilo pretečeno leto 115 očitnih šolcov in 15 domačinskih. Med temi njih 66 iz terzaškiga obmestja, 20 Istriancov, 9 iz Goriskiga, 6 iz laškiga (5 od nemških, drugi slavskih ali pa različnih staršev, primérama na laškim rojenih), 4 Krajci, 3 Dalmatinci, 1 Čeh, 1 Moravec, 1 Galicijan, 2 Avstrijana pod Anizo, 1 Prus, 1 iz male Azije. — Slovensko se je učilo 4 ure na teden; upajo de bo slovenšina kadaj zapovedana šolska tvarina.

Zmés.

Kako v Frankobrodu kristjanje judovski praznik spoštujejo? Od policije je peršlo naslednje pove-lje: Zavoljo judovskiga praznika bo živinski sejim namesto v pondeljlik 6iga, „v nedeljo“ 5iga kozoperska deržan in bo živinsko sejmise ta dan (v nedeljo) zjutraj ob 6ih odperto. — V Frankobrodu ob Majni 22. kim. 1851. Policijstvu.

* V celim rusovskim cesarstvu je 7.300.000 katoličanov; nezedinjenih grekov ali starovercov pa 49.000.000; že od tod se vidi, kako potrebna je bratovšina ss. Cirila in Metodija, — koliko jih je pa še v podonovskih deželah, v Azii i. t. d.

* V Moldavii je okoli 60.000 katoličanov večidel madžarskiga rodú, kteri so pod apostolskim namestnikom, ki v Jasi stanuje. — V Carjigradu je do 30.000 naših vércov, nar več njih armenskiga katoliškiga obreda. V Valahii, Serbii, Bolgarii, Macedonii in Tesalii je kacih 50.000 katoličanov, kteri imajo za svoje duhovne potrebe apostolske namestnike. Sicer je pa večidel prebivavcov po teh krajinah ločenih grekov. — V Albanii je katoličanov med 70.000 in 100.000 duš. V ti okrajni ste dve nadškofii, Antivari in Duraco in 4 škofije. Pred 150 leti je imela Albanija še polčeterst sto tavezt katoličanov. Tudi zdaj bi se njih število množilo, ako bi se katoličani v toliki neizrečeni nadlogi ne pustili brez pomoči. Samo Lyonsko misjonsko društvo pošilja od nekoliko lét sem šesterim albanskim škofam nekaj pomoči, ki pa komaj skezá, nekterim duhovnam živež preskerbeti. Vse se na Avstrijo ozira, da naj bi zatertim pomagala. — Misjonarjev bi bilo tudi v une dežele treba!

* Sedanji rod. „Zamorjénost (npravna zane-marjenost) sedanjiga zaroda, se nar očitniši in nar razločniši v tem razodeva, da se neprehama baha in ponaša, devetnajsto stoletje razhvaljuje in se čez vse druge čase in v njih ujmo povzdiguje. Nar varniši dokazanje, da je kaka doba zares velika, je pametna tihótnost ljudi tistiga časa. Taka doba je bila na Francoskim sedemnajsto stoletje.“ (Dupanloup.)

* Dobra pomoč. V ampfelvanski duhovnii na spodnjim Avstrijanskim je županijstvo na opomin duhovniga pomočnika dovolilo, vsak gostivnik, kteri bi med božjo službo tóčil, mora 10 gold. kazni plačati. Bog daj hitro mnogo tacih ukazil po županijah, s kterimi bi se veliko hudiga odvernilo! Župani so persegli „na vso moč“ skerbeti za blagor svojih županij, torej jih dolžnost veže, take postavbe dajati, s kterimi se hudo odvráčuje.